

Udskriftsdato: 10. januar 2026

KEN nr 9204 af 07/05/2012 (Gældende)

Pressenævnets kendelse i sag nr. 12-70-00213

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: 12-70-00213

Pressenævnets kendelse i sag nr. 12-70-00213

Resumé

Klager – Poul Due Jensens Fond – klagede over artiklerne ”Grundfos-tops høje honorarer skal undersøges” og ”Poul Due Jensens Fond nærig med uddelinger til almene formål” i Berlingske.

Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det er massemediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives, er korrekte, herunder ved forelæggelse for den, som eventuelt kan være krænket, jf. punkt A.1 og A.3.

På baggrund af parternes oplysninger lægger Pressenævnet til grund, at der udbetales 5,05 millioner kroner til Niels Due Jensen, heraf udgør et særskilt vederlag 3,8 millioner kroner, 750.000 kroner udbetales som honorar til Niels Due Jensen som formand for Poul Due Jensens Fond samt 500.000 kroner udbetales for arbejdet som bestyrelsesmedlem i Grundfos Holding A/S.

Spørgsmålet om, hvorvidt Niels Due Jensens vederlag er berettiget, herunder om det særskilte vederlag på 3,8 millioner kroner kan sidestilles med et honorar for formandsarbejde, henhører under fondsmyndighederne og domstolene og falder uden for Pressenævnets kompetence.

Nævnet finder imidlertid, at Berlingske i forsideartiklen under overskriften *”Grundfos-tops høje honorarer skal undersøges”* fejlagtigt oplyser, at der for arbejdet som formand i Poul Due Jensens Fond er udbetalt fem millioner kroner. Mindst 500.000 kroner heraf er honorar for arbejde som bestyrelsesmedlem i Grundfos Holding A/S og dækker således arbejde uden for fonden. Nævnet udtaler kritik af Berlingske for at bringe denne forkerte oplysning, der er anvendt til at underbygge en kritisk vinkel. Det forhold, at den specificerede honoraroversigt fremgår af siderne 4-5 i sektionen Business, kan ikke føre til et andet resultat.

Pressenævnet finder videre, at Berlingske som udgangspunkt burde have berigtiget forholdet, da man blev gjort opmærksom herpå. Da Poul Due Jensens Fond imidlertid afviste avisens formulering, finder nævnet ikke grundlag for at kritisere avisen for ikke at have offentliggjort en berigtigelse vedrørende dette punkt.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at overskrifter og mellemrubrikker i form og indhold skal have dækning i den pågældende artikel, jf. punkt A.6.

Uanset, at begrebet ”at stå skoleret” måtte være et ældre udtryk for en (skole)straf, finder nævnet, at underoverskriften *”Fondsmilliarder. Niels Due Jensen skal stå skoleret over for fondsmyndighederne”* af 17. januar 2012 klart giver indtryk af, at fonden er blevet afkrævet en forklaring for sine dispositioner. Dette er i overensstemmelse med artiklen og de faktiske forhold, hvor Erhvervsstyrelsen (tidl. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen) ved brev af 1. december 2011 anmodede fonden om en redegørelse. Nævnet udtaler ikke kritik af Berlingske for at anvende begrebet i denne sammenhæng.

På baggrund af fondens fundats af 19. februar 1987 lægges det til grund, at Poul Due Nielsens fonds primære formål er at sikre og udbygge det økonomiske grundlag for Grundfosselskaber. Af fundatsen fremgår det, at fonden ”kan” uddele til almene formål.

Nævnet har ikke kompetence til at vurdere, hvorvidt fonden har pligt til at uddele til almen-nyttige formål og i givet fald i hvilket omfang. En erhvervsdrivende fond som Poul Due Jensens Fond er imidlertid underlagt andre regler om uddelinger end ikke-erhvervsdrivende fonde som Nordea Bank-fonden og Villum Kann Rasmussen Fonden (Villum Fonden), der er nævnt i samme artikel. Erhvervsdrivende fonde er således underlagt erhvervsfondsloven (Lovbekendtgørelse nr. 560 af 19. maj 2010), hvorimod andre fonde er underlagt fondsloven (Lovbekendtgørelse nr. 698 af 11. august 1992 om fonde og visse foreninger).

Nævnet finder, at det af brødteksten til overskriften *”Poul Due Jensens Fond nærig med uddelinger til almene formål”* af 19. januar 2012 fremgår på hvilket grundlag, Berlingske baserer sin vurdering, ligesom Niels Due Jensen i artiklen er citeret for, at fondens formål er at sikre Grundfos’ fortsatte udvikling og vækst. Nævnet finder på denne baggrund ikke tilstrækkeligt grundlag for at kritisere avisen for overskriftens formulering eller for ikke at beskrive fondens formål yderligere.

Det følger af medieansvarslovens § 36, stk. 1, at anmodning om genmæle i massemedierne over for oplysninger af faktisk karakter, som er egnet til at påføre nogen økonomisk eller anden skade af betydning, og som er blevet bragt i et massemedie, skal tages til følge, medmindre oplysningernes rigtighed er utvivlsom.

Under henvisning til ovennævnte finder nævnet, at Berlingske har bragt faktisk forkerte oplysninger om Niels Due Jensens honorar som formand for Poul Due Jensens Fond. Da oplysningen er egnet til at påføre fonden skade af betydning, er klager berettiget til at få bragt et genmæle heroverfor.

Nævnet finder, at der ikke i øvrigt er bragt faktisk forkerte oplysninger af betydning for klager.

I medfør af medieansvarslovens § 49 pålægger Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af Berlingske efter retningslinjerne i lovens § 39 at offentliggøre en forsidehenvisning med overskriften:

”Pressenævnet kritiserer Berlingskes Grundfos-artikel”

Herudover pålægges den ansvarshavende redaktør at offentliggøre følgende i avisen:

”Genmæle og kritik af Grundfos-artikel

Berlingske skrev på forsiden af avisen tirsdag den 17. januar 2012, at Niels Due Jensen samlet hæver i omegnen af 5 mio. kr. for sit arbejde som formand for Poul Due Jensens Fond, der er hovedaktionær i Grundfos-koncernen.

Poul Due Jensens Fond oplyser, at det ikke er korrekt, da formandshonoraret til Niels Due Jensen alene er på 750.000 kr.

Der udbetales et særskilt vederlag på 3,8 mio. kr. til Niels Due Jensen for at varetage en ambassadørfunktion for Grundfos-koncernen.

De resterende 500.000 kr. udbetales til Niels Due Jensen af Grundfos Holding A/S som honorar for en bestyrelsespost i dette selskab.

Pressenævnet har pålagt avisen at bringe ovennævnte og har tillige udtalt kritik af Berlingske for ikke at oplyse, at honorarerne hidrørte henholdsvis fra fonden og aktieselskabet, og altså ikke samlet fra fonden.

Hele kendelsen fra Pressenævnet kan læses på nævnets hjemmeside: www.pressenaevnet.dk

Poul Due Jensens Fond har klaget til Pressenævnet over to artikler i Berlingske henholdsvis den 17. og 19. januar 2012, idet fonden mener, at god presseskik er tilsidesat. Klagen angår endvidere mediets afslag på genmæle.

1 Sagsfremstilling

Berlingske bragte den 17. januar 2012 forsideartiklen "*Grundfos-tops høje honorarer skal undersøges*" med underoverskriften "*Fondsmilliarder. Niels Due Jensen skal stå skoleret over for fondsmyndighederne.*" Af artiklen fremgår følgende:

"En omtale i Berlingske af de gyldne bestyrelseshonorarer i milliard-fonden bag pumpekoncernen Grundfos før jul resulterer nu i, at Grundfos' topfigur, Niels Due Jensen, skal forklare sig over for Danmarks øverste fondsmyndighed.

Erhvervsstyrelsen forlanger blandt andet en forklaring på, hvorfor Niels Due Jensen samlet hæver i omegnen af fem mio. kr. for sit arbejde som formand for Poul Due Jensens Fond, som ejer 85 procent af Grundfos.

Honoraret overstiger langt de honorarer, som formanden for landets største børsnoterede virksomhed, A. P. Møller - Mærsk, hæver.

Dertil kommer, at honoraret til fondsbestyrelsens formand blev mere end tredoblet, da Niels Due Jensen overtog posten.

I en sjælden henvendelse til en af Danmarks mest betydningsfulde erhvervsdrivende fonde afkræver Erhvervsstyrelsen nu Niels Due Jensen og resten af fondsbestyrelsen detaljerede oplysninger om aflønning, antal møder samt tidsforbrug i fondsbestyrelsen tre år tilbage i tiden.

Med en formue på over ti mia. kr. hører Poul Due Jensens Fond til blandt Danmarks store skattebegunstigede fonde. Det er Erhvervsstyrelsens opgave på vegne af det danske samfund at kontrollere, at fondsbestyrelsen ikke fristes til at bevilge sig selv for høje lønninger, og honorarsagen mod Poul Due Jensens Fond kan ende med, at styrelsen tvinger bestyrelsen til at sætte million-honorarerne ned.

»Fondene har ingen ejer og ingen generalforsamling til at holde bestyrelsen i ørerne. Så der er ikke andre end fondsmyndigheden til at kontrollere bestyrelsen, som er fondens øverste organ,« forklarer CBS-professor og fondsekspert Lennart Lynge-Andersen.

Han vurderer, at honorarerne til fondenes bestyrelser generelt er eksploderet de seneste år.

Alligevel anser en ekspert honorarsagen i Poul Due Jensens Fond for sjælden:

»Vi kender ikke til andre større sager om honorarstørrelser til bestyrelsesmedlemmer,« siger senioranalytiker Lars Bo Pedersen fra konsulentfirmaet Kraft & Partners, som hvert år udarbejder Den Danske Fondsanalyse.

Niels Due Jensen betragter Erhvervsstyrelsens henvendelse som helt normal og understreger, at han får sit honorar for at udføre en række opgaver for fond og virksomhed. "

I tillægget Berlingske Business bragte avisen samme dag på side 4 og 5 artiklen "*Professor glad for kritisk lys på fondshonorarer*" med underoverskriften "*Vederlag. Selvsupplerende bestyrelser kan fristes*

til at bevilge sig selv høje vederlag. Grundfos' stærke mand, Niels Due Jensen, hævdede syv millioner kroner i 2010.” Af artiklen fremgår følgende:

”God selskabsledelse er også at have åbenhed om honoraret til bestyrelsesmedlemmerne i Danmarks mange fondsejede virksomheder.

Professor i corporate governance fra CBS, Caspar Rose finder det positivt, at Danmarks øverste fondsmyndighed, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, nu sætter fokus på området med kravet om en række detaljerede oplysninger fra Poul Due Jensen's Fond, der ejer pumpegiganten Grundfos: »Fonde er ikke underlagt almindelig corporate governance. Bestyrelsen er typisk selvsupplerende, og fonde har ingen aktive aktionærer, som kan rejse kritiske spørgsmål på generalforsamlingen og stikke en kæp i hjulet for en bestyrelse, som fristes til at bevilge sig selv høje honorarer. Derfor er det vigtigt, at fondsmyndighederne er ekstra påpasselige,« siger Caspar Rose.

Erhvervsstyrelsen vil nu have besked om bestyrelsens aflønning, mødeaktivitet og tidsforbrug i Grundfos-ejeren Poul Due Jensen's Fond.

Her har bestyrelsen bevilget sig selv høje honorarer sammenlignet med, hvad formændene i de største C20-selskaber oppebærer.

Det gælder i hvert fald, når fondsbestyrelsesmedlemmernes samlede vederlag i både fondens og i Grundfos Holdings bestyrelser lægges sammen, og det er det, styrelsen kigger på.

Vellønnede dobbeltposter

Fem ud af fondsbestyrelsens otte medlemmer har dobbeltposter i koncernen, og Erhvervsstyrelsen kræver oplysninger om aflønning og tidsforbrug i både fondsbestyrelsen og i Grundfos' koncernbestyrelse: »Når en fond har kontrollerende indflydelse, så kan den bestemme honoreringen i de øvrige selskaber i koncernen. Derfor kan det være relevant, hvilke yderligere honorarer, fondsbestyrelsen modtager ned gennem koncernen,« forklarer chefkonsulent i Erhvervsstyrelsen Lars Hammer-Jespersen. »Vi har som fondsmyndighed ret til at forhøre os nærmere hos fondsbestyrelsen. Om honorarerne til en fondsbestyrelse er for høje, afhænger altid af en samlet konkret vurdering af den enkelte sag,« siger Lars Hammer-Jespersen.

Niels Due Jensen skriver i en e-mail til Berlingske, at han anser Erhvervsstyrelsens henvendelse som en helt normal og naturlig del af styrelsens arbejde, som selvfølgelig skal imødekommes. Om størrelsen af sit honorar hedder det: »Jeg udfører en række opgaver for fond og virksomhed. Arbejdsvederlag og honorarer fastsættes af henholdsvis fondsbestyrelsen og koncernbestyrelsen, og det er op til dem at vurdere honoraret i forhold til arbejdsindsatsen.

Millionhonorar

Berlingske har fået aktindsigt i henvendelsen fra Erhvervsstyrelsen til Poul Due Jensen's Fond. Brevet afgik, efter at avisen i november kunne afsløre, at formanden for Poul Due Jensen's Fond, Niels Due Jensen, udover sit fondsformandshonorar på 750.000 kr. og et honorar som menigt medlem af Grundfosbestyrelsen på 500.000 kr. hæver et særligt vederlag på 3,8 mio. kr.

»Baggrunden for anmodningen er artiklen »Formandsposten i Grundfos guld værd« bragt i Berlingske Tidende den 30. november 2011,« skriver styrelsen i sit brev til Poul Due Jensen's Fond, som blev afsendt allerede dagen efter artiklens offentliggørelse med krav om detaljerede oplysninger om vederlag, arbejdsindsats og timeforbrug for fondens bestyrelsesmedlemmer tre år tilbage i tiden.

Berlingske har på basis af oplysninger indhentet i forbindelse med arbejdet med biografien »Arvtageren« samt oplysninger fra bogen beregnet Niels Due Jensens samlede honorering som først næstformand og nu formand for fonden i årene 2010 til 2012.

Indtil Niels Due Jensen blev presset ud som formand for bestyrelsen i Grundfos Holding i foråret 2011, var hans honorering endnu højere end i dag.

Formandsposten i koncernbestyrelsen gav halvanden mio. kr., og en bestyrelsespost i det schweiziske datterselskab, Grundfos Holding AG, kastede ifølge »Arvtageren« yderligere en million kr. af sig.

Niels Due Jensen hævdede derudover en halv mio. kr. i honorar for bestyrelsesposter i datterselskabet New Business og en særlig nu nedlagt teknologikomité på Grundfos. I 2010 modtog Niels Due Jensen således omkring syv mio. kr. i samlet honorar.

Due Jensens samlede vederlag overstiger altså væsentligt honorarerne til de to bedst lønnede formænd blandt C20-virksomhederne, Michael Pram Rasmussen, som er formand for A. P. Møller - Mærsk og Björn Wahlroos, som er formand for Nordea. Begge virksomheder er langt større end Grundfos.

De to hæver henholdsvis 3,1 og 2,1 mio. kr. for deres arbejde.”

Til artiklen var indsat billeder og honoraroplysninger for fondens otte bestyrelsesmedlemmer under overskriften ”*Vellønnet fondsbestyrelse*”. Af omtalen fremgår følgende:

”Poul Due Jensen’s Fond, som kontrollerer pumpevirksomheden Grundfos Holding A/S, har otte bestyrelsesmedlemmer, der tilsammen modtager i alt *10,55 millioner kroner* om året i honorarer fra virksomhed og fond. Heraf går næsten halvdelen til Niels Due Jensen.

Formand Niels Due Jensen

Særhonorar: 3.800.000 kr.

Formandshonorar: 750.000

Menigt bestyrelsesmedlem af Grundfos Holding A/S: 500.000

I alt: 5.050.000 kr.

...”

Under overskriften ”*Kravet til Poul Due Jensen’s Fond*” bragte avisen følgende faktaboks:

”- Det forlanger Erhvervsstyrelsen at få at vide fra Poul Due Jensen’s Fond tre år bagud:

- Oplysninger om de enkelte bestyrelsesmedlemmers honorarer, tantieme, uddelinger, resultatløn og andet vederlag samt eventuelle incitamentsordninger, som medlemmerne har oppebåret i perioden.
- Oplysning om baggrunden for fastsættelsen af det årlige vederlag til fondens bestyrelsesmedlemmer, herunder særlig betaling til formand, næstformand og medlem af bestyrelsesudvalg.
- Oplysninger om, hvornår der senest er sket ændringer i de årlige bestyrelsesvederlag og hvorfor.
- Oplysninger om antallet af bestyrelsesmøder og bestyrelsesudvalgsmøder, der årligt afholdes i fonden, hvor lang tid de enkelte bestyrelsesmøder gennemsnitlig varer, og hvor lang tid det enkelte medlem bruger på forberedelse, herunder særligt tidsforbrug for formand, næstformand og medlemmer af eventuelle bestyrelsesudvalg.
- Poul Due Jensen’s Fond fik i december til 12. januar til at besvare Erhvervs- og Selskabsstyrelsens spørgsmål. Fondens advokat, Bech-Bruun har bedt om og fået udsættelse til 10. februar.”

Nederst på side 4-5 bragte avisen artiklen ”*Honorar i fond tredoblet, da Niels Due Jensen blev ny formand*” med underoverskriften ”*Arvtageren. Tredobling af formandshonorar faldt sammen med, at Niels Due Jensen mistede millionhonorarer i Grundfos-koncernen.*” Af artiklen fremgår følgende:

”Bestyrelsen i Grundfos’ hovedejers, Poul Due Jensen’s Fond, har mere end tredoblet honoraret til formanden i 2011.

Forhøjelsen af formandshonoraret i fonden falder tidsmæssigt sammen med, at Niels Due Jensen blev tvungent til at forlade formandsposten i Grundfos Holding.

Ved den lejlighed måtte han også opgive sin bestyrelsespost i Grundfos’ schweiziske datterselskab og i udviklingsselskabet New Business, hvorved han mistede givtige honorarer.

Til gengæld satte han sig på formandsposten i ejerfonden.

»Fondsbestyrelsen har vurderet i enighed, at min arbejdsindsats svarer til det vedtagne honorar,« skriver Niels Due Jensen i et e-mailsvar.

Han blev som beskrevet i biografien »Arvtageren« i foråret 2011 på dramatisk vis presset væk fra formandsposten i Grundfos Holding og blev i stedet formand i Poul Due Jensen's Fond og samtidig degraderet til menigt bestyrelsesmedlem i Grundfos Holding A/S.

Den 68-årige Niels Due Jensen ønskede at beholde formandsposten i pumpekoncernen, til han fyldte 70. Han anså sig selv for at være den bedste til at lede Grundfos og sikre virksomhedens innovation og værdier, men han blev væltet af en alliance mellem Grundfos Holdings daværende næstformand, Lars Kolind, og Niels Dues to søstre, som alle tre sidder i fondsbestyrelsen. Siden har Lars Kolind mistet sin opbakning, og han forlader helt Grundfos-koncernen om et par måneder.

Magtfuld fond

Frem til Niels Due Jensens overtagelse af formandsposten i Poul Due Jensen's Fond hævdede de otte medlemmer af fondsbestyrelsen tilsammen en lille million kr. i honorar.

Men med virkning fra 2011 blev fondsbestyrelsens samlede vederlag sat op til i alt 2,25 mio. kr. Størst lønforhøjelse fik formanden, Niels Due Jensen, hvis honorar altså blev hævet fra 200.000 kr. til 750.000 kr.

Poul Due Jensen's Fond ejer 85 procent af Grundfos, og den jyske pumpevirksomhed er således ikke en familievirksomhed ligesom Lego eller Danfoss, hvor efterkommerne efter stifterne har væsentlig større aktieposter.

Grundfos' stifter, Poul Due Jensen, valgte før sin død i 1970'erne en ganske anden ejerstruktur for sin virksomhed. Hvor arvingerne i familievirksomheder som Lego og Danfoss fik store ejerandele, så placerede Poul Due Jensen 85 procent af aktierne i Grundfos i Poul Due Jensen's Fond. Grundfos' mangeårige topfigur, Niels Due Jensen, og hans to søstre, Estrid Due Hesselholt og Ingermarie Due Nielsen, måtte hver nøjes med aktieposter på bare fire procent.

Alle tre søskende er dog særdeles velhavende.

Selv ved en konservativ værdiansættelse er fire procents aktieposterne hver især omkring en milliard kr. værd. De senere år er udbyttet fra Grundfos Holding A/S til aktionærerne sat kraftigt i vejret til først 25 og siden 50 procent. Det gav Niels Due Jensen og hans to søstre en indtægt på over 30 millioner kr. hver i 2010."

På side 5 var endvidere bragt indlægget "*Grundfos-sag i mudret tilsyn*" skrevet af erhvervskommentatoren, hvorefter følgende fremgik:

"...

Disse fonde etableres ved, at den tidligere ejer, typisk stifterfamilien, overdrager formuen og ejerskabet - eller i hvert fald en stor del af den - til en erhvervsdrivende fond.

En sådan fond ejes ikke af nogen, en erhvervsdrivende fond er selvejende, den har også visse skattefordele, og værdierne kan aldrig føres tilbage fra fonden til stifterfamilien.

Poul Due Jensen's Fond er altså ikke en del af Due Jensenfamiliens personlige formue (bortset fra nogle få procent).

Derimod er der i fundatsen - fondens formålsparagraf - beskrevet, at Due Jensen-familien har særlige præferencer med hensyn til at besætte bestyrelsesposter i fondsbestyrelsen.

Som beskrevet på de hosstående artikler er honorarerne i Grundfos-fonden steget dramatisk. Finder Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, at disse honorarer er ude af trit med udviklingen generelt i samfundet, kan styrelsen kræve, at honorarerne sættes ned, jfr. lov om erhvervsdrivende fonde paragraf 19.

NETOP TILSYNET MED FONDENE i Danmark har gennem de seneste år været kritiseret for at være ikke-eksisterende. I særlig grad i forbindelse med skandalerne omkring sparekassefondene, bla. den krakkede EBH-bank, hvor bankens ledelse misbrugte ejerfondens midler.

Den sag kører nu ved domstolene.

...”

Berlingske Business bragte den 19. januar 2012 på side 7 artiklen *”Poul Due Jensens Fond nærig med uddelinger til almene formål”* med underoverskriften *”Fondsmidler: Trods en egenkapital på over ti milliarder kr. uddelte den stenrige Grundfos-ejer kun godt syv millioner kroner i 2010.”* Af artiklen fremgår følgende:

”Ejerfonden bag pumpekoncernen Grundfos, som er i søgelyset for at betale sin bestyrelse gavmilde honorarer, rutter ikke med pengene, når det gælder almenyttige formål.

Trods et resultat før skat på halvanden milliard og en egenkapital på mere end ti milliarder kr. donerede Poul Due Jensen’s Fond bare syv mio. kr. til almenyttige formål i 2010, mens uddelingerne året før beløb sig til ni mio. kr. Det placerer Poul Due Jensens Fond i bund målt på uddeling af penge til almenyttige formål i forhold til andre store, erhvervsdrivende fonde.

Stor forskel på fondenes gavmildhed

Fondsmyndighederne stiller ikke krav om, hvor store fondenes uddelinger skal være, og der er store forskelle på, hvor gavmilde fondene er.

»De fonde, som år efter år bare puger sammen, opfører sig ikke efter loven, men samtidig ser vi også, at der er journalister, som år efter år kan skrive om det her, uden at der sker noget som helst ved det,« siger CBS-professor Lennart Lyng Andersen.

Fondens formand, Niels Due Jensen, har denne kommentar: »Fonden uddeler hvert år penge til almenyttige formål. Der uddeles ikke et fast beløb.

Det sker på baggrund af ansøgninger, og disse vurderes ud fra en række kriterier. Fondens vigtigste opgave er i øvrigt via investering at sikre Grundfos’ fortsatte udvikling og vækst,« skriver han i en e-mail til Berlingske.

Berlingske kunne forleden fortælle, at Erhvervsstyrelsen har rejst en honorarsag mod Poul Due Jensen’s Fond. Sagen er rejst på baggrund af oplysninger i Berlingske før jul om, at flere medlemmer af fondsbestyrelsen hæver millionhonorarer.

Fondens formand, Niels Due Jensen, får alene omkring fem mio. kr. i honorar, og den otte mand store fondsbestyrelse hæver tilsammen mere end ti mio. kr. i årligt honorar, når bestyrelsens honorarer fra øvrige poster i Grundfos-koncernen medregnes, som er den opgørelsesmetode, Erhvervsstyrelsen anvender. Honorarerne til bestyrelsen i Poul Due Jensen’s Fond ligger væsentlig over, hvad bestyrelserne i andre store fonde som Novo Nordisk Fonden, Leo fondet og Hempel Fonden får efter samme beregningsmetode. Men lige så gavmild Poul Due Jensens Fond tilsyneladende er med bestyrelseshonorarer, lige så karrig er fonden, når det gælder uddeling af penge til almenyttige formål.

På de fire årlige bestyrelsesmøder i fonden uddelte bestyrelsen knap 7,5 mio. kr. til i alt 20 forskellige modtagere, hvor de største donationer gik til Folkekirkens Nødhjælp, Water Missions International samt Grundfosprisen, som gik til en forsker på Aalborg Universitet.

Uddeler 0,07 pct. af egenkapitalen

De syv mio. kr., som fonden udbetaler, skal sættes i forhold til Poul Due Jensen’s Fonds egenkapital på over ti milliarder kr. og et 2010-resultat på ikke mindre end halvanden milliard kr. Grundfos’ ejerfond fik i 2010 et ekstraordinært stort udbytte på hele 50 procent.

Fondseksperter Kraft & Partners undersøgte i en analyse fra 2011 45 fondes uddelinger i 2009 og satte dem i forhold til egenkapitalen i de pågældende fonde. Nordea Bank-fonden og Villum Kann Rasmussen Fonden hører til i den gavmilde ende med uddelinger på knap 15 og godt 10 pct. af egenkapitalen.

Novo Nordisk Fonden og Augustinus Fonden ligger på henholdsvis fem og godt en pct. af egenkapitalen, mens Lauritzen Fonden ligger i bunden af undersøgelsen med 0,3 pct.

Poul Due Jensen's Fonds uddelingsprocent udgør ifølge Berlingske Researchs beregninger på 0,07 pct. af egenkapitalen."

Poul Due Jensens Fond anmodede ved e-mail af 4. februar 2012 Berlingske om at bringe følgende:

"Genmæle fra Poul Due Jensens Fond:

Berlingske skriver på forsiden af avisen tirsdag den 17. januar 2012, at Niels Due Jensen samlet hæver i omegnen af 5 mio. kr. for sit arbejde som formand for Poul Due Jensens Fond. Poul Due Jensens Fond oplyser, at det ikke er korrekt, da formandshonoraret til Niels Due Jensen alene er på 750.000 kr.

I samme artikel skriver Berlingske at "Niels Due Jensen skal stå skoleret over for fondsmyndighederne". Poul Due Jensens Fond oplyser, at det ikke er korrekt, at Niels Due Jensen skal stå skoleret over for fondsmyndighederne, der alene har bedt fonden om at få tilsendt en række oplysninger.

I en artikel den 19. januar lyder overskriften "Poul Due Jensens Fond nærig med uddelinger til almene formål". Berlingske undlader at nævne, at der ifølge fundatsen for Poul Due Jensens Fond ikke er nogen pligt til at foretage uddelinger til almene formål."

Berlingske foreslog ved e-mail af 5. februar 2012, at avisen bragte følgende:

"Berlingske præciserer

Berlingske skrev på forsiden af avisen tirsdag den 17. januar 2012, at Niels Due Jensen samlet hæver i omegnen af 5 mio. kr. for sit arbejde som formand for Poul Due Jensens Fond. Poul Due Jensens Fond oplyser, at det ikke er korrekt, da formandshonoraret til Niels Due Jensen alene er på 750.000 kr.

Det er korrekt at bestyrelshonoraret for fonden alene for Niels Due Jensen udgår 750.000 kr. Som Berlingske oplyste i den pågældende artikel modtager Niels Due Jensen foruden sit bestyrelshonorar fra fonden et bestyrelshonorar på 500.000 kr. for medlemskabet af Grundfos Holding A/S bestyrelsen samt et særligt arbejdsvederlag på 3,8 mio. kr. for sit arbejde for Grundfos. Deraf det samlede beløb på godt 5 mio. kr. Opsplitningen på de forskellige poster er gennemgået i avisen den 17. januar.

I samme artikel skriver Berlingske at "Niels Due Jensen skal stå skoleret overfor fondsmyndighederne". Poul Due Jensens Fond oplyser, at det ikke er korrekt, at Niels Due Jensen skal stå skoleret overfor fondsmyndighederne, der alene har bedt fonden om at få tilsendt en række oplysninger. Ifølge Berlingskes oplysninger har fondsmyndighederne bedt om oplysninger af ganske omfattende karakter vedrørende alle honorarer og vederlag til bestyrelsesmedlemmerne i fonden. Dermed mener Berlingske at kunne forsvare udtrykket "stå skoleret".

I artiklen den 19. januar lyder overskriften "Poul Due Jensens Fond nærig med uddelinger til almene formål". Berlingske undlader at nævne, at der ifølge fundatsen for Poul Due Jensens Fond ikke er nogen pligt til at foretage uddelinger til almene formål. Berlingske beklager, at det ikke fremgik klart af artiklen, at Poul Due Jensens Fond ikke har forpligtelser til at uddele penge til almene formål."

Fonden klagede ved brev af 14. februar 2012 til Pressenævnet.

Yderligere oplysninger

Af Erhvervsstyrelsens database "Det centrale virksomhedsregister" (cvr.dk) fremgår det, at Poul Due Jensens Fond er optaget i registret den 19. februar 1987, og at fondens formål er:

"Fondens formål er at bidrage til at sikre og udbygge det økonomiske grundlag for fortsat beståen og udvikling på en sund, forretningsmæssig og økonomisk basis af den af fabrikant Poul Due Jensen skabte virksom (Grundfos selskaber i diverse lande). Fondens formål kan udvides til også at omfatte

virksomheder, som bestyrelsen efter almindelige forretningsmæssige synspunkter skønner det rimeligt at erhverve helt eller delvis. I tilknytning til foranstående bør fonden have som mål at opkøbe henholdsvis at opnå forkøbsret til aktier i alle Grundfos selskaber, henholdsvis de tilknyttede virksomheder. – Dette kan i visse tilfælde nødvendiggøre ændringer i de pågældende virksomheders vedtægter m.v. Fonden har yderligere til opgave at medvirke til at sikre en dygtig, initiativrig og ansvarsbevidst ledelse af Grundfos selskaber og øvrige virksomheder, fonden måtte have investeret i. Fonden kan yde bidrag til almene upolitiske, videnskabelige, humanistiske, erhvervs- og miljømæssige samt sociale formål. Fonden kan med eller uden sikkerhed bevilge lån uden eller mod passende rente til personer, som bestyrelsen skønner det forsvarligt at støtte ved etablering af forretning, erhvervelse af ejendom, uddannelse, studierejser og studieophold, dog kun hvor lånet skønnes at være af særlig betydning for den pågældende. Det understreges, af fonden ingensinde må: 1. foretage udlodning eller tilbagebetaling af fondens midler til stifteren eller dennes descendenter 2. drive selvstændig erhvervsvirksomhed med fonden som personlig ansvarlig indehaver.”

Forud for offentliggørelsen af de påklagede artikler havde Erhvervs- og Selskabsstyrelsen (nu Erhvervsstyrelsen) ved brev af 1. december 2011 til Poul Due Jensens Fond anmodet om følgende:

”Poul Due Jensen’s Fond, CVR-nr. 83648813. Anmodning om redegørelse for aflønningen af bestyrelsesmedlemmer

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen skal som fondsmyndighed for Poul Due Jensen’s Fond (herefter ”fonden”) bede om en redegørelse for vederlaget til fondes bestyrelsesmedlemmer, jf. lov om erhvervsdrivende fonde §§ 57, stk. 3, og 19, stk. 1 og 3.

Redegørelse skal mindst indeholde følgende:

- 1) Oplysning om de enkelte bestyrelsesmedlemmers honorarer, tantieme, uddelinger, resultatløn og andet vederlag, som disse har oppebåret i de seneste 3 år, samt aftaler om evt. incitamentsordninger som medlemmerne er omfattet af, henholdsvis som medlemmer af fondens bestyrelse, og som medlemmer af bestyrelse eller direktion i fondens koncernselskaber.
- 2) Oplysning om baggrunden for fastsættelsen af det årlige vederlags størrelse til fondens bestyrelsesmedlemmer i deres funktion som fondsbestyrelsesmedlemmer, herunder evt. særlig vederlæggelse til formand, næstformand eller medlemmer af fondsbestyrelsesudvalg.
- 3) Oplysning om hvornår der senest skete en ændring i de årlige bestyrelsesvederlags størrelse, og hvad baggrunden for ændringen var.
- 4) Oplysning om hvor mange bestyrelsesmøder, og evt. bestyrelsesudvalgsmøder, der årligt afholdes i fonden.
- 5) Oplysninger om hvor lang tid de enkelte bestyrelsesmøder, og evt. bestyrelsesudvalgsmøder, gennemsnitligt varer set over et år.
- 6) Oplysning om hvor lang tid det enkelte bestyrelsesmedlem anvender på forberedelse inden et bestyrelsesmøde, herunder evt. særligt tidsforbrug for formand, næstformand og medlemmer af evt. bestyrelsesudvalg.
- 7) Oplysning og dokumentation for omfanget af evt. yderligere tidsforbrug forbundet med bestyrelseshvervet.

Baggrunden for anmodningen er artiklen ”Formandsposten i Grundfos guld værd” bragt i Berlingske Tidende d. 30. november 2011.

Styrelsen skal anmode om, at redegørelsen er modtaget i styrelsen senest 6 uger fra dags dato, hvilket vil sige senest d. 12. januar 2012.”

Berlingske henviser til rapporten *”Uddelinger og omkostninger i danske fonde”* af 14. marts 2012 udarbejdet af forskningsassistent Clara Bro og professor Steen Thomsen ved Center for Corporate Gover-

nance og Copenhagen Business School (rapporten er et foreløbigt arbejdspapir i forskningsprojektet ”De Danske Erhvervsdrivende Fonde”). Af rapportens side 8 fremgår følgende:

”De største fonde uddeler hovedparten

Figur 4 viser de 20 største erhvervsdrivende fondes uddelinger i perioden 2006-2010. Over perioden er det A. P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til Almene Formaal, der har uddelt mest (3,6 mia. kr.) lige efter er Novo Nordisk (3,5 mia. kr.) med Den Obelske Familiefond (1,7 mia. kr.) på tredjepladsen.

[figur 4. I rangeret rækkefølge er følgende fonde nævnt:

A. P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til Almene formål

Novo Nordisk Fonden

Det Obelske Familiefond

Lundbeckfonden

Carlsbergfonden

Augustinus Fonden

Oticon Fonden. William Demants og hustru Ida Emilies (Millas) Fond

Knud Højgaards Fond

Aarhus Universitets Forskningsfond

Egmont Fonden

Aase og Ejnar Danielsens Fond

Bitten og Mads Clausens Fond

Lauritzen Fonden

J. C. Hempels Fond

Otto Mønstedts Fond

Poul Due Jensens Fond

Rich. Müller-Fonden

Claus Sørensens Fond]

Som figuren viser, er der tale om en betydelig koncentration. De 10 største fonde tegner sig tilsammen for 92 % af de erhvervsdrivendes fondes samlede uddelinger. De 20 største fonde tegner sig for 98 %. Det kan blandt andet give anledning til overvejelser, om der er grund til at fjerne barrierer for nye fondsdannelser.”

2 Parternes synspunkter

2.1 Poul Due Jensens Fonds synspunkter

Fonden har anført, at det er i strid med god presseskik at bringe oplysninger, som ikke er efterprøvet, og som er krænkende for fonden og formand Niels Due Jensen.

Formandshonoraret

På forsiden af Berlingske 17. januar 2012 bringer avisen en artikel under overskriften ”Grundfos-tops høje honorarer skal undersøges” en oplysning om, at ”Niels Due Jensen samlet hæver i omegnen af fem mio. kr. som formand for Poul Due Jensens Fond, som ejer 85 pct. af Grundfos”. Denne oplysning fremstår som en faktisk oplysning, og læseren bibringes den opfattelse, at honoraret for varetagelse af formandsposten er i omegnen af fem millioner kroner.

I Berlingskes erhvervssektion, Business, uddybes det på side 4 og 5, at honoraret på fem millioner kroner består af et honorar på 750.000 kr. for varetagelse af formandsposten for Poul Due Jensens Fond,

et honorar på 500.000 kr. for varetagelse af bestyrelsesposten for Grundfos Holding samt et særligt vederlag på 3,8 millioner kroner.

Hverken honoraret på 500.000 kr. for varetagelse af bestyrelsesposten for Grundfos Holding A/S eller det særlige vederlag på 3,8 millioner kroner vedrører honorering for varetagelse af formandsposten for Poul Due Jensens Fond. Således vedrører det særlige vederlag på 3,8 millioner kroner alene den særlige ambassadørfunktion, som Niels Due Jensen varetager for Grundfos-koncernen. Denne funktion er af høj kommerciel værdi for Grundfos-koncernen og vil alene kunne varetages af personen Niels Due Jensen på grund af det globale netværk, som han har opdyrket igennem årtier. Man vil således ikke kunne forestille sig, at en anden formand ville kunne opnå dette vederlag, mens man sagtens kunne forestille sig vederlaget udbetalt til Niels Due Jensen, også selvom han ikke bestred formands- eller bestyrelsesposter i Poul Due Jensens Fond.

Heller ikke honoraret for bestyrelsesposten i Grundfos Holding A/S vedrører formandsposten i Poul Due Jensens Fond.

Således er det faktisk forkert og i strid med de presseetiske regler på forsiden af Berlingske at skrive, at "Niels Due Jensen samlet hæver i omegnen af fem mio. kr. for sit arbejde som formand for Poul Due Jensens Fond".

Erhvervsstyrelsens henvendelse

Det er også forkert og i strid med de presseetiske regler at skrive, at "Erhvervsstyrelsen forlanger blandt andet en forklaring på, hvorfor Niels Due Jensen hæver i omegnen af fem millioner kroner som formand for Poul Due Jensens Fond". Erhvervsstyrelsen har alene bedt om en "redegørelse for vederlaget til fondens bestyrelsesmedlemmer", hvorunder det særlige vederlag på 3,8 millioner kroner ikke hører. Poul Due Jensens Fond har alligevel i sin besvarelse af Erhvervsstyrelsens henvendelse som en supplerende bemærkning valgt at informere Erhvervsstyrelsen om dette beløb for at opklare Berlingskes fejlagtige beskrivelse.

Berlingske var bekendt med Erhvervsstyrelsens præcise krav om oplysninger, da avisen som følge af aktindsigtsanmodning var i besiddelse af styrelsens henvendelse af 1. december 2012, men valgte alligevel i strid med det faktiske indhold i Erhvervsstyrelsens henvendelse at bringe en ukorrekt fremstilling.

"Stå skoleret"

I samme artikel bringer Berlingske som en trompet udsagnet "Niels Due Jensens skal stå skoleret overfor fondsmyndighederne".

Udtrykket "skoleret" er et meget stærkt udtryk, som bibringer læseren den opfattelse, at Niels Due Jensen som en skamfuld elev bliver straffet af fondsmyndighederne. Udtrykket er oprindeligt om en tidligere anvendt skolestraf, hvor man blev pisket af skolens lærer og disciple (Ordbog over Det Danske Sprog).

"I. Skole-ret, *en. spec. i forb. staa skoleret, (ænyd. d. s.; jf. -bad og I. Ret 3.7 samt Lektieret)* som udtryk for en tidligere anvendt (streng) skolestraf: blive pisket (paa den nøgne ryg) af (alle) skolens lærere og disciple. da hand (dvs.: Erasmus) endnu ikke var fød, havde jeg (dvs.: Per Degn) allerede staaet 3 gange Skole-Ræt. Holb. Er. I.5. Ew. (1914).IV.206. Tauber. Dagb.56. PalM.Adam H.II.130. Vilh-Bang. LS.99. overf.: blive (strengt) afstraffet, irettesat, skolemestereret. Troe mig: han (dvs.: min mand) stod Skoleret for sin næsvise Skrivelse. Argus.1771.Nr.51.2. den nidkjære Kritik vil lade ham .. staae Skoleret. Kierk. III.60. Rubow. BB.248."

Selvom udtrykket i et vist omfang har tabt sin betydning som et udtryk, der beskriver en fysisk straf, efterlader det stadig læseren med det indtryk at en regel er blevet brudt og at fondsmyndighederne nu griber ind. Dette er ingenlunde tilfældet (bilag 4). Henvendelsen fra Erhvervsstyrelsen som Berlingske havde en kopi af, da artiklen blev skrevet). Erhvervsstyrelsen har alene udbedt sig information.

Udtrykket forstærkes af, at dets anvendelse baseres på to faktuelle fejl – nemlig at ”Niels Due Jensen hæver i omegnen af fem mio. kr. for sin formandspost”, hvilket ikke er tilfældet, og at henvendelsen fra styrelsen står anført som ”sjælden” uden nogen form for dokumentation. Ved at bruge ordet sjælden bibringer artiklen læseren det indtryk, at det er en ganske særlig og usædvanlig henvendelse, som styrelsen har rettet til Poul Due Jensens Fond. Dette er imidlertid ikke tilfældet, da det er normal praksis for styrelsen og et helt almindeligt led i varetagelsen af sin myndighed at udbede sig information, når der er anledning til det.

Derfor rækker udtrykket langt udover hvad der er dækning for.

Uddelinger

Berlingske anerkender, at det er en fejl, at avisen i artiklen den 19. januar 2012 under overskriften ”*Poul Due Jensen Fond nærig med uddelinger til almene formål*” undlader at nævne, at der ifølge fundatsen for Poul Due Jensens Fond ikke er nogen pligt til at foretage uddelinger til almene formål. Det er i strid med de vejledende regler ikke at berigtige urigtige oplysninger. Denne oplysning har Berlingske tillige afvist at bringe et genmæle over for. Berlingske har som betingelse krævet at sammenblande redaktionelle bemærkninger med genmælet, hvor det alene er muligt at bringe redaktionelle bemærkninger af faktisk karakter i umiddelbar tilslutning til genmælet, jf. medieansvarslovens § 39, stk. 2.

2.2 Berlingskes synspunkter

Formandshonoraret

Berlingske har anført, at det er relevant at medtage såvel Niels Due Jensens formandshonorar fra Poul Due Jensens Fond, som hans honorar fra Grundfos Holding A/S samt hans særlige arbejdsvederlag, når avisen skal anskueliggøre for læseren, hvad det er, Erhvervsstyrelsen ønsker oplyst ved sin henvendelse til Poul Due Jensens Fond den 1. december 2011.

Erhvervsstyrelsens medarbejder, chefkonsulent Lars Hammer-Jespersen, forklarer i Berlingskes artikel den 17. januar 2012 om baggrunden for styrelsens brev til Poul Due Jensens Fond:

”Når en fond har kontrollerende indflydelse, så kan den bestemme honoreringen i de øvrige selskaber i koncernen. Derfor kan det være relevant, hvilke yderligere honorarer, fondsbestyrelsen modtager *ned gennem* koncernen.”

Samme styrelse gennemførte i 2003 under navnet Erhvervs- og Selskabsstyrelse en undersøgelse af størrelsen af honoreringen af bestyrelsesmedlemmer i fonde. Af undersøgelsen fremgår det, at i de tilfælde, hvor fondsbestyrelsesmedlemmer har andre poster i koncernen end bestyrelsesposten i fonden, *er disse honorarer talt med*.

”Nogle af de undersøgte fonde falder under kategorien ’koncerner’ – dvs. at en fond er moder for en række virksomheder, der består af moderfonden og mindst ét datterselskab. Når der ved den enkelte undersøgte fond har været tale om et koncernforhold, er samtlige af fondens datterselskaber og bestyrelsesshonorarerne i disse ligeledes inkluderet i undersøgelsen.”

Det er således relevant at medregne Niels Due Jensens bestyrelsesshonorar fra Grundfos Holding, når hans samlede vederlag skal gøres op.

Erhvervsstyrelsen skriver i henvendelsen til Poul Due Jensens Fond den 1. december 2011, at styrelsen ønsker oplysninger om ”de enkelte bestyrelsesmedlemmers honorarer, tantieme, uddelinger, resultatløn og andet vederlag, som de har oppebåret i de seneste 3 år ... som medlemmer af bestyrelse eller direktion i fondens koncernselskaber”.

Det forekommer derfor Berlingske indlysende at omtale Niels Due Jensens særlige arbejdsvederlag på 3,8 millioner kroner, fordi det bliver omfattet af den igangværende undersøgelse. Styrelsen henviser til artiklen ”*Formandsposten i Grundfos guld værd*” af 30. november 2011 i Berlingske som baggrund for,

at styrelsen dagen efter artiklens offentliggørelse bad fonden om en redegørelse for aflønning af fonds bestyrelsesmedlemmer.

Erhvervsstyrelsens henvendelse

Det er Berlingskes opfattelse, at styrelsen henviser til lov om erhvervsdrivende fonde, fordi de omtalte paragraffer giver styrelsen lovhjemmel til at påse, at fondsbestyrelser ikke aflønner deres bestyrelser ud over, hvad der er normalt. Berlingske henviser igen til formuleringen fra Erhvervsstyrelsens brev til Poul Due Jensens Fond – især udtrykket ”andet vederlag”:

”de enkelte bestyrelsesmedlemmers honorarer, tantieme, uddelinger, resultatløn og andet vederlag, som de har oppebåret i de seneste 3 år ... som medlemmer af bestyrelse eller direktion i fondens koncernselskaber”.

Erhvervsstyrelsen beder i sin henvendelse til Poul Due Jensens Fond om oplysninger af ganske omfattende karakter vedrørende alle honorarer og vederlag til bestyrelsesmedlemmer i fonden. Igen henvises der til formuleringer i styrelsens brev til fonden af 1. december 2011, hvor styrelsen efterlyser oplysninger om de enkelte bestyrelsesmødets varighed, hvor meget tid medlemmerne anvender til forberedelse og oplysning og dokumentation om evt. yderligere tidsforbrug om bestyrelseshvervet – alt sammen tre år tilbage.

Poul Due Jensens Fonds redegørelse til Erhvervsstyrelsen ankom den 24. februar 2012. Berlingske har – ligesom andre medier søgt om aktindsigt i redegørelsen – og vil formentlig kunne bibringe læserne detaljerede oplysninger om fondsbestyrelsesmedlemmernes indtægtsforhold og timeforbrug.

Det er Berlingskes opfattelse, at det hører til sjældenhederne, at Erhvervsstyrelsen rejser honorarsager mod fondsbestyrelser. Styrelsen fører ganske vist ikke statistik over sådanne sager, men det er *kun lykkedes Berlingske at finde oplysninger om én anden honorar-sag*, som styrelsen omtaler i anonymiseret form på sin hjemmeside, og som dagbladet Børsen siden har afsløret identiteten af. Denne sag resulterede i, at Erhvervsstyrelsen halverede bestyrelsens honorarer. Styrelsen demonstrerer således, at den er klar til at anvende sin magt til at ændre på en fondsbestyrelses honorarer. Udtrykket ”stå skoleret” kan således forsvares.

Fondens fundats

Selvom Poul Due Jensens Fond ikke har pligt til at foretage uddelinger til almene formål, finder Berlingske det relevant at sammenligne fondens uddelinger med andre store erhvervsdrivende fonde. En af Danmarks førende fondseksperter, professor Steen Thomsen fra CBS, har ligeledes netop foretaget en sådan sammenligning i sin nyeste forskning. I notatet *Uddelinger og omkostninger i danske fonde* viser han i figur 4 en figur over de 20 største erhvervsdrivende fonde målt på samlede uddelinger fra 2006-2010. Her er Poul Due Jensens Fond medtaget på linje med andre store fonde. Både Berlingskes og Steen Thomsens sammenligning viser, at Poul Due Jensens Fond hører til de erhvervsdrivende fonde, der uddeler mindst.

På trods af denne konstatering valgte Berlingske at imødekomme Poul Due Jensens Fond på det punkt i den foreslåede præcisering.

Berlingske har anført at genmælet ikke kunne imødekommes i den foreliggende form, fordi det:

Tjener til at give læserne det falske indtryk at Niels Due Jensen alene modtager honorarer på 750.000 for sit arbejde for Grundfos, mens realiteten som påvist af Berlingske er et samlet beløb på godt fem millioner kroner sammensat af tre forskellige ydelser.

Netop ikke holder sig inden for rammerne af faktisk påviste fejl, når der er tale om anvendelsen af begrebet ”stå skoleret”, som Berlingske mener sig fuldt ud berettiget til at anvende som journalistisk form, når en virksomhed eller en fond bliver udtaget til at skulle aflevere en særlig redegørelse for udbetalingen af honorarer til bestyrelsesmedlemmer m.v.

Da to ud af tre elementer i genmælekravet måtte afvises, foreslog avisen et kompromis i form af en præcisering til glæde for begge parter samt, hvad angår det sidste punkt i genmælet, en klar imødekommelse af klager forstærket med en egentlig beklagelse. Poul Due Jensens Fond valgte ikke at tage imod dette kompromis.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Jytte Scharling, Jan Kristensen, Ulrik Holmstrup og Marianne Druedahl.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det er massemediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives, er korrekte, herunder ved forelæggelse for den, som eventuelt kan være krænket, jf. punkt A.1 og A.3.

På baggrund af parternes oplysninger lægger Pressenævnet til grund, at der udbetales 5,05 millioner kroner til Niels Due Jensen, heraf udgør et særskilt vederlag 3,8 millioner kroner, 750.000 kroner udbetales som honorar til Niels Due Jensen som formand for Poul Due Jensens Fond samt 500.000 kroner udbetales for arbejdet som bestyrelsesmedlem i Grundfos Holding A/S.

Spørgsmålet om, hvorvidt Niels Due Jensens vederlag er berettiget, herunder om det særskilte vederlag på 3,8 millioner kroner kan sidestilles med et honorar for formandsarbejde, henhører under fondsmyndighedene og domstolene og falder uden for Pressenævnets kompetence.

Nævnet finder imidlertid, at Berlingske i forsideartiklen under overskriften "*Grundfos-tops høje honorarer skal undersøges*" fejlagtigt oplyser, at der for arbejdet som formand i Poul Due Jensens Fond er udbetalt fem millioner kroner. Mindst 500.000 kroner heraf er honorar for arbejde som bestyrelsesmedlem i Grundfos Holding A/S og dækker således arbejde uden for fonden. *Nævnet udtaler kritik* af Berlingske for at bringe denne forkerte oplysning, der er anvendt til at underbygge en kritisk vinkel. Det forhold, at den specificerede honoraroversigt fremgår af siderne 4-5 i sektionen Business, kan ikke føre til et andet resultat.

Pressenævnet finder videre, at Berlingske som udgangspunkt burde have berigtiget forholdet, da man blev gjort opmærksom herpå. Da Poul Due Jensens Fond imidlertid afviste avisens formulering, finder nævnet ikke grundlag for at kritisere avisen for ikke at have offentliggjort en berigtigelse vedrørende dette punkt.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at overskrifter og mellemrubrikker i form og indhold skal have dækning i den pågældende artikel, jf. punkt A.6.

Uanset, at begrebet "at stå skoleret" måtte være et ældre udtryk for en (skole)straf, finder nævnet, at underoverskriften "*Fondsmilliarder. Niels Due Jensen skal stå skoleret over for fondsmyndighederne*" af 17. januar 2012 klart giver indtryk af, at fonden er blevet afkrævet en forklaring for sine dispositioner. Dette er i overensstemmelse med artiklen og de faktiske forhold, hvor Erhvervsstyrelsen (tidl. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen) ved brev af 1. december 2011 anmodede fonden om en redegørelse. Nævnet udtaler ikke kritik af Berlingske for at anvende begrebet i denne sammenhæng.

På baggrund af fondens fundats af 19. februar 1987 lægges det til grund, at Poul Due Nielsens fonds primære formål er at sikre og udbygge det økonomiske grundlag for Grundfosselskaber. Af fundatsen fremgår det, at fonden "kan" uddele til almene formål.

Nævnet har ikke kompetence til at vurdere, hvorvidt fonden har pligt til at uddele til almennyttige formål og i givet fald i hvilket omfang. En erhvervsdrivende fond som Poul Due Jensens Fond er imidlertid underlagt andre regler om uddelinger end ikke-erhvervsdrivende fonde som Nordea Bank-fonden og Villum Kann Rasmussen Fonden (Villum Fonden), der er nævnt i samme artikel. Erhvervsdrivende fonde er således underlagt erhvervsfondsloven (Lovbekendtgørelse nr. 560 af 19. maj 2010), hvorimod andre fonde er underlagt fondsloven (Lovbekendtgørelse nr. 698 af 11. august 1992 om fonde og visse foreninger).

Nævnet finder, at det af brødteksten til overskriften "*Poul Due Jensens Fond nærig med uddelinger til almene formål*" af 19. januar 2012 fremgår på hvilket grundlag, Berlingske baserer sin vurdering, ligesom Niels Due Jensen i artiklen er citeret for, at fondens formål er at sikre Grundfos' fortsatte udvikling og vækst. Nævnet finder på denne baggrund ikke tilstrækkeligt grundlag for at kritisere avisen for overskriftens formulering eller for ikke at beskrive fondens formål yderligere.

Det følger af medieansvarslovens § 36, stk. 1, at anmodning om genmæle i massemedierne over for oplysninger af faktisk karakter, som er egnet til at påføre nogen økonomisk eller anden skade af betydning, og som er blevet bragt i et massemedie, skal tages til følge, medmindre oplysningernes rigtighed er utvivlsom.

Under henvisning til ovennævnte finder nævnet, at Berlingske har bragt faktisk forkerte oplysninger om Niels Due Jensens honorar som formand for Poul Due Jensens Fond. Da oplysningen er egnet til at påføre fonden skade af betydning, er klager berettiget til at få bragt et genmæle heroverfor.

Nævnet finder, at der ikke i øvrigt er bragt faktisk forkerte oplysninger af betydning for klager.

I medfør af medieansvarslovens § 49 pålægger Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af Berlingske efter retningslinjerne i lovens § 39 at offentliggøre en forsidehenvisning med overskriften:

"Pressenævnet kritiserer Berlingskes Grundfos-artikel"

Herudover pålægges den ansvarshavende redaktør at offentliggøre følgende i avisen:

"Genmæle og kritik af Grundfos-artikel"

Berlingske skrev på forsiden af avisen tirsdag den 17. januar 2012, at Niels Due Jensen samlet hæver i omegnen af 5 mio. kr. for sit arbejde som formand for Poul Due Jensens Fond, der er hovedaktionær i Grundfos-koncernen.

Poul Due Jensens Fond oplyser, at det ikke er korrekt, da formandshonoraret til Niels Due Jensen alene er på 750.000 kr.

Der udbetales et særskilt vederlag på 3,8 mio. kr. til Niels Due Jensen for at varetage en ambassadør-funktion for Grundfos-koncernen.

De resterende 500.000 kr. udbetales til Niels Due Jensen af Grundfos Holding A/S som honorar for en bestyrelsespost i dette selskab.

Pressenævnet har pålagt avisen at bringe ovennævnte og har tillige udtalt kritik af Berlingske for ikke at oplyse, at honorarerne hidrørte henholdsvis fra fonden og aktieselskabet, og altså ikke samlet fra fonden.

Hele kendelsen fra Pressenævnet kan læses på nævnets hjemmeside: www.pressenaevnet.dk"

Afgjort den 7. maj 2012